

Giáo xứ của chúng ta nên có Thánh Giá có tượng Chúa Giê-su hay không có tượng Chúa Giê-su?

Quy Chế Tổng Quát Sách Lễ Rôma (QCTQSLRM), phát hành đầu tiên năm 1969 qui định trong mỗi nhà thờ phải có một Thánh Giá mọi người có thể nhìn thấy được trong khi cử hành Thánh Lễ (2002 QCTQSLRM 308). Thật thích đáng để hình ảnh này được nổi bật trong mỗi thánh đường, vì như thánh Phaolô nhắc nhở chúng ta, “Ước chi tôi chẳng hãnh diện về điều gì, ngoài thập giá Đức Giê-su Ki-tô, Chúa chúng ta!” (Gl 6:14).

Hơn nữa, đức tin của chúng ta nhắc nhở chúng ta rằng chính sự chết của Đức Ki-tô trên thánh giá đã đưa Người đến sự phục sinh, và những giọt nước mắt trong Ngày Thứ Sáu Tuần Thánh hẳn đã đưa đến niềm vui trong Ngày Chúa Nhật Phục Sinh. Truyền thống của Giáo Hội từng nhằm giữ mối tương liên giữa cái chết và sự phục sinh của Đức Ki-tô luôn hiện diện trong chúng ta để coi thánh giá như một khí cụ của sự chết mà cũng là một phương tiện dẫn đến vinh quang. Tham luận về thánh giá, trong kinh tiền tụng Lễ Suy Tôn Thánh Giá tuyên bố “cây của con người bị đánh ngã đã trở thành cây của sự vinh quang; nơi nào đời sống bị hủy diệt chính nơi đó đời sống được phục sinh.”

Đức Ki-tô đã sống lại thật! Nhưng Người đã phục sinh, bởi chưng Người đã chết trên thánh giá, và Chúa Phục Sinh đã hiện ra với Tôma sau đó tám ngày để cho Tôma thấy những lỗ đinh đâm thấu chân tay Người trên thánh giá vẫn còn đó (Ga 20:27). Mẫu nhiệm vượt qua của Đức Ki-tô chịu chết và sống lại là một sự thật hiển nhiên qua những vui buồn, thành công thất bại, tiếng cười giọt lệ của từng ngày trong đời sống của chúng ta.

QCTQSLRM 1969 không đề cập đến “hình tượng” trên thánh giá. Vì thế, một số nhà thờ chạm trổ thánh giá theo mẫu đương thời “*crux gemmata*” (thánh giá có nạm đá quý) rất phổ biến ở nhiều nơi trước thế kỷ 12. Bản QCTQSLRM năm 2002 qui định rõ ràng rằng thánh giá sử dụng trong Thánh Lễ phải có “hình tượng Đức Ki-tô chịu đóng đinh” (QCTQSLRM 2002, 308). Việc đề cập đến hình tượng Chúa chịu đóng đinh trên thánh giá cũng thấy xuất hiện trên Sách Lễ từng được sử dụng trước khi có những tu chính phụng vụ trong thập niên 60. Hình ảnh của Đấng Cứu Thế là một sự nhắc nhở rằng cốt lõi của đức tin của chúng ta là Con Người Đức Giê-su Ki-tô, Ngôi Lời nhập thể, Đấng đã đổ máu mình ra từ trên thánh giá “vì mọi người hầu cho tội lỗi được tha thứ.”

QCTQSLRM không ghi chú chi tiết đặc biệt nào về hình tượng của Đức Ki-tô trên thánh giá. Trải qua bao năm, đã có nhiều truyền thống nghệ thuật khác nhau diễn tả dung mạo của Chúa, gồm cả dùng hình ảnh Đức Ki-tô trong trang phục khải hoàn như Vua của Vạn Vật. Những cách miêu tả như vậy không lý gì để cấm đoán.

Mặc dù QCTQSLRM trong Sách Lễ 2002 đã hiệu đính một cách cẩn thận để thêm phần đề cập đến hình ảnh Đức Ki-tô trên thánh giá được sử dụng trong Thánh Lễ; nhưng trong bản văn vẫn

không có sự lưu ý thay đổi bằng chữ đỏ cho Ngày Thứ Sáu Tuần Thánh trong nghi thức Tôn Thờ Thánh Giá. Nghi thức này của Ngày Thứ Sáu Tuần Thánh xuất phát từ nguồn gốc của lòng sùng bái chính gỗ thánh giá Đức Ki-tô của Giáo Hội trong Mộ Thánh tại Giê-ru-sa-lem, chính các bản văn phụng vụ trong Sách Lễ cho nghi thức này đều tập trung vào “gỗ thánh giá.” Vì thế, ở một vài nơi, trong Ngày Thứ Sáu Tuần Thánh có thói quen dùng một thánh giá trơn thay vì thánh giá có hình tượng Chúa. Sách Lễ 2002 không cấm đoán thói quen này, vả lại, trong tài liệu “*Built of Living Stones – Xây dựng bằng những Tảng đá Sống động*” đã được Hội Đồng Giám Mục Hoa Kỳ phê chuẩn vào năm 2000 và minh định cho phép trong Ngày Thứ Sáu Tuần Thánh được sử dụng

thánh giá có tượng Chúa hoặc không có tượng Chúa (n. 83).

Chúng ta bắt đầu và cũng kết thúc Thánh Lễ bằng dấu Thánh giá. Đối với những người Thiên Chúa Giáo, hình ảnh thánh giá nói lên rất nhiều điều: Thánh giá nói lên nguồn hy vọng, sự chối bỏ, tình yêu, vinh quang, chiến thắng. Tối hậu, thánh giá nói lên Đức Ki-tô, món quà yêu thương của Thiên Chúa Cha trao ban cho thế gian, “vì thế ai tin vào [Đức Ki-tô] sẽ không chết nhưng được sống đời đời” (Ga 3:16).

Copyright 2002, Dennis C. Smolarski, SJ, Used with permission.
Translated to Vietnamese by the Diocese of Orange.